

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษา การดำเนินงานด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย แนวคิด ทฤษฎี และผลงานที่เกี่ยวข้องที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว ซึ่งจะนำเสนอ สาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน
2. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา
3. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
4. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล
5. แนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการประชาชน
6. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล
7. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน

1. ความหมายของการดำเนินงาน

นักวิชาการอธิบายความหมายของการดำเนินงาน ได้ ดังนี้

สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ (2545 : 16) อธิบายว่า การดำเนินงาน มีความหมาย เช่นเดียวกับการปฏิบัติงาน ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมของสิ่งที่มีชีวิตทุกชนิดที่แสดงออก โดยอาจจะสังเกตได้หรือสัมผัสได้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2545 : 30) ได้อธิบายเกี่ยวกับการดำเนินงานไว้ว่า เป็นพฤติกรรมด้านการปฏิบัติงาน เป็นการ ใช้ความสามารถที่แสดงออกทางร่างกายรวมทั้ง การปฏิบัติและพฤติกรรมที่แสดงออกและสังเกตได้ในสภาวะการณ์หนึ่งๆ หรืออาจเป็น พฤติกรรมที่ล่าช้า คือ บุคคล ไม่ได้ปฏิบัติทันที แต่คาดคะเนว่าอาจปฏิบัติใน โอกาสต่อไปเป็น

พฤติกรรม ต้องอาศัยพฤติกรรมระดับต่างๆ เป็นส่วนประกอบ ทั้งทางความรู้ และทัศนคติ สามารถประเมินผลได้ง่าย

จากคำจำกัดความดังกล่าว สรุปได้ว่า การดำเนินงาน เป็นการปฏิบัติงานอย่างไรอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ซึ่งสามารถสังเกต ได้ สัมผัส ได้ หรือเป็นการแสดงออกด้านร่างกาย และเป็นพฤติกรรมของสิ่งมีชีวิตเท่านั้น

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน

นักวิชาการกล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานมี ดังนี้ (สมจิตต์ สุพรรณทัศน์. 2545 : 16)

2.2.1 ลักษณะทั่วไปของประชากร เป็นลักษณะที่ช่วยให้เห็นถึงภูมิหลังของบุคคล เช่น เพศ อายุ เชื้อชาติ สถานะทางเศรษฐกิจ สังคม สถานที่อยู่อาศัย ขนาดครอบครัว ตลอดจนสิ่งอื่นๆ ที่คล้ายคลึง

2.2.2 ลักษณะด้านความสามารถ เป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญในการพิจารณาเลือกคนเพื่อมาดำเนินงาน ความรู้ความสามารถเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่สามารถกระตุ้นให้เกิดความพยายามในการทำงานเป็นแรงจูงใจขั้นต้นที่มีผลกระทบต่อไหวพริบของบุคคลที่เขาขณะสภาพแวดล้อมได้บุคคลที่รู้สึกว่ามีความรู้ความสามารถในงานของเขา สามารถคิดได้ว่าเขาจะทำงานอย่างจริงจัง ดังนั้นความรู้ความสามารถแบ่งได้ 2 ด้าน คือ ด้านกายภาพ และด้านสมอง ซึ่งบ่อยครั้งได้ใช้ผลการเรียนเป็นเครื่องชี้วัดถึงแนวโน้มของความรู้ความสามารถด้านสมองและการปฏิบัติงาน

2.2.3 ลักษณะด้านจิตวิทยา เป็นการแสดงแนวโน้มของพฤติกรรมแต่ละบุคคลที่เกิดขึ้นและมีอิทธิพลค่อนข้างถาวรต่อพฤติกรรม ลักษณะทางจิตวิทยาเหล่านี้ เช่น ทัศนคติ การรับรู้ ความต้องการ และบุคลิกภาพ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ความสำคัญของคุณลักษณะประชากรเหล่านี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติและความเป็นแต่ละงาน ซึ่งเซอร์เมอร์ฮอร์นและคณะ เห็นว่า คุณลักษณะประชากรจะต้องมีความเหมาะสมกับความจำเป็นของแต่ละงาน เพื่อที่จะนำไปสู่ผลการปฏิบัติงานที่ต้องการ

2.2 ปัจจัยของการดำเนินงานมี ดังนี้ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2545 : 30)

2.2.1 ความพยายามในการทำงาน ปัจจัยที่สำคัญและต้องมีในการปฏิบัติงานหรือการดำเนินงานคือ ความพยายามในการทำงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงถึงความปรารถนาที่จะปฏิบัติงานนั้นคือ ต้องมีแรงจูงใจที่จะทำงาน เป็นแรงผลักดันภายในตัวบุคคลที่มีผลโดยตรง

และคงไว้ซึ่งความพยายามในการทำงาน คนที่มีแรงจูงใจจึงเป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญที่จะช่วยกำหนดความพยายามในการทำงาน

2.2.2 การสนับสนุนจากองค์กร ในการปฏิบัติงานของบุคคล จึงจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากองค์กรที่ปฏิบัติอยู่บุคคลที่มีลักษณะบุคคลกับความจำเป็นของงาน และได้รับการจูงใจในระดับสูง อาจ ไม่เป็นผู้ปฏิบัติงานที่ดี หากได้รับการสนับสนุนที่ไม่เพียงพอจากหน่วยงานหรือที่เรียกว่าข้อจำกัดด้านสถานการณ์ เช่น ขาดเวลาที่จะทำงาน งบประมาณ เครื่องมือ เครื่องใช้และวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับงานไม่ชัดเจน ระดับความคาดหวังของผลการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสม ขนาดอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงาน ขาดการช่วยเหลือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และขั้นตอนการปฏิบัติงาน ไม่ยืดหยุ่น เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การดำเนินงานเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกมาโดยการนำความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติที่มีต่องานมาเป็นองค์ประกอบในการแสดงพฤติกรรมออกมาเป็นความสามารถ เพื่อแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน ได้แก่ คุณลักษณะประชากร ความรู้ ความสามารถของบุคคล ความพยายามในการทำงาน การสนับสนุนจากองค์กร

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา

1. ความหมายของการพัฒนา

ความหมายของการพัฒนานั้น ได้มีผู้ให้ความหมาย ไว้มากมาย ซึ่งอาจมีความหมายแตกต่างกันบ้างตามความคิด อุดมการณ์ รวมทั้งค่านิยมของแต่ละบุคคล และเป็น การยากที่จะหาความหมายที่เป็นสากลได้ ดังเช่น

ไวด์เนอร์ (Weidner. 1970 : 4-9 ; อ้างถึงใน ชัยวุฒิ บัวทอง. 2539 : 11-12)

ได้รวบรวมแนวคิดของนักวิชาการที่ให้ความหมายของคำว่า การพัฒนา (Development) จากบรรดาข้อเขียนต่างๆ ว่าอาจแบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเห็นว่าการพัฒนา หมายถึง ความเจริญเติบโต (Growth) กลุ่มที่สอง หมายถึง การเปลี่ยนแปลงระบบ (System change) กลุ่มที่สามถือเอาจุดมุ่งหมาย (Goal orientation) เป็นสำคัญ ซึ่งประเทศส่วนใหญ่จะมีจุดมุ่งหมายในทิศทางกว้างๆ กล่าวคือ การสร้างสภาวะทันสมัย (Modernity) การสร้างชาติ (Nation-building) และความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจสังคม (Socio- economic progress) และกลุ่มสุดท้ายเห็นว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงโดยมีแผน (Planned change)

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น เมื่อนำมาวิเคราะห์แล้วจะเห็นว่ามีการมองและให้ความหมายตามแนวทาง 3 แนวทาง คือ ในแง่ของความก้าวหน้าหรือขาดความก้าวหน้า ในแง่ที่เกี่ยวข้องกับความเจริญเติบโต โดยการวางแผน (Planning growth) และในแง่ของวิธีการ ในการที่จะทำการพัฒนา

ริกส์ และคนอื่นๆ (Riggs and others. 1979 : 74 ; อ้างถึงใน ชัยวุฒิ บัวทอง. 2539 : 11-12) เห็นว่าแนวคิดหลักของคำว่า “การพัฒนา” อยู่ที่การเพิ่มขีดความสามารถของสังคมในอันที่จะกำหนดรูปแบบสิ่งแวดล้อม ทั้งในด้านกายภาพ คน และวัฒนธรรม โดยกระทำในลักษณะการรวมกลุ่มของสังคมไม่ใช่แยกเป็นคณะบุคคล

สรุปได้ว่า การพัฒนา หมายถึง กระบวนการ (Process) ในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของกลุ่มบุคคลเป้าหมาย มุ่งให้เกิดความเสมอภาค และการกระจายอย่างเป็นธรรมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดช่องว่างระหว่างคนรวยคนจนน้อยที่สุด ทั้งนี้ กระบวนการการเปลี่ยนดังกล่าวนี้ สามารถที่จะกำหนดทิศทางของการเปลี่ยนแปลงมี โครงสร้างและระบบที่เหมาะสม ตลอดจนการควบคุมอัตราการเปลี่ยนแปลงได้อย่างบังเกิดผล

2. จุดมุ่งหมายในการพัฒนา

การพัฒนาไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมใดๆ ก็ตามมีความมุ่งหมายในการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น เช่น การเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่มีต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ การให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มเพิ่มมากขึ้น หรือการเปลี่ยนแปลงวิถีปฏิบัติในเรื่องสวนไร่นาให้ดีขึ้นกว่าเดิม ส่วนแต่เป็นจุดมุ่งหมายที่ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ก่อนนำการเปลี่ยนแปลงจุดมุ่งหมายของการพัฒนาจึงแตกต่างกันออกไปตามประเภทของกิจกรรม

ณัฐพล ชันชโยชัย (2527 : 3) ได้ชี้ให้เห็นถึงเป้าหมายของการพัฒนาไว้ว่าเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงสถานะอันเป็นที่พึงปรารถนาของมนุษย์ ทั้งในทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ ดังนี้

2.1 รายได้ของครอบครัวต้องเพียงพอ สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายสิ่งที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิตในเรื่องของอาหาร ที่อยู่อาศัย และเครื่องสวมใส่ต่างๆ

2.2 การจ้างงานจะต้องมีเพียงพอสำหรับหัวหน้าครอบครัว ชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้มีการกระจายรายได้ ซึ่งแน่ใจได้ว่าเพียงพอสำหรับการยังชีพในสิ่งที่จำเป็นและการพัฒนาบุคลิกภาพ

2.3 การศึกษาและอัตราการรู้หนังสือจะต้องมีการปรับปรุงให้ดีขึ้น

2.4 ประชาชนจะต้องมีโอกาสมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ

2.5 เอกราชของชาติจะต้องได้รับการธำรงรักษาไว้

โดยสรุปแล้ว อาจจะกล่าวได้ว่าเป้าหมายของการพัฒนาก็เพื่อให้ไปสู่สภาวะที่ปรารถนาของสังคม ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

3. ขอบเขตของการพัฒนา

การพัฒนาในกิจกรรมใดๆ ก็ตามจะประกอบไปด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ

4 ประการ คือ (เกรียงศักดิ์ ปัทมรธา. 2533 : 16)

3.1 ด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจเป็นการยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจให้ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการผลิตหรือการตลาด

3.2 ด้านสังคม เป็นการพัฒนาเพื่อยกระดับทางสังคมให้ดีขึ้น เช่น การศึกษา อนามัย สาธารณสุข เป็นต้น

3.3 ด้านมนุษย์เป็นการพัฒนามนุษย์ทั้งที่เป็นรายบุคคลและกลุ่มคนให้มีคุณภาพที่ดีและง่ายต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ได้แก่ บุคลิกภาพและวัฒนธรรม สักยภาพและทักษะ โลกทัศน์ ค่านิยม และทัศนคติ และความสัมพันธ์ทางสังคม

3.4 ด้านวัตถุ เป็นการพัฒนาที่ช่วยเอื้ออำนวยต่อความสะดวกภายในการดำรงชีวิต เช่น ถนนหนทาง บ้านเรือนที่อยู่อาศัย โบราณสถาน รวมทั้งสิ่งสวยงามตามธรรมชาติ เช่น ภูเขา น้ำตก ถ้ำ ป่าไม้ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การพัฒนา หมายถึง กระบวนการ กิจกรรมหรือเป้าหมายในการพัฒนา เพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้า ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

1. ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่น เป็นการปกครองที่เกิดจากการกระจายอำนาจการปกครองส่วนกลาง ไปยังส่วนท้องถิ่น เพื่อวัตถุประสงค์ในอันที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในการปกครองท้องถิ่นด้วยตนเอง เพื่อตอบสนองต่อการแก้ปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ

จรรยา สุภาพ (2518 : 146-147) ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองซึ่งประชาชนมีส่วนร่วมดำเนินการอันเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นนั้น

โดยเฉพาะมักมีวัตถุประสงค์ไปในทางที่จะเปิดโอกาสให้ประชาชน ได้มีส่วนปกครองตนเอง สามารถมีองค์การ ในทางปกครองที่จะช่วยสร้างความเจริญให้กับท้องถิ่น ตลอดจนการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชนในเขตการปกครองนั้นๆ ส่วนมากการปกครองท้องถิ่นมักจะเป็นนิติบุคคลอาจประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ราษฎรเลือกตั้งเข้ามาเพื่อปฏิบัติตามกำหนดระยะเวลา โดยมีงบประมาณของตนเอง

วุฒิสาร ตันไชย (2547 : 1) ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐกลางหรือส่วนกลาง ได้กระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรที่มีสิทธิตามกฎหมาย มีพื้นที่ และประชากรเป็นของตนเอง ประการสำคัญคือองค์กรดังกล่าวจะต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม การมอบอำนาจจากส่วนกลางมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา ตัดสินใจ การตรวจสอบการทำงานและร่วมรับบริการสาธารณะต่างๆ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการปกครองท้องถิ่นจะมีอิสระในการดำเนินงาน แต่ยังคงอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลกลาง

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2547 : 22) ให้ความหมายว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองซึ่งราชการส่วนกลางได้มอบอำนาจในการปกครอง และบริหารกิจการงานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในขอบเขตอำนาจหน้าที่ และพื้นที่ของตนเองที่กำหนดไว้ตามกฎหมายโดยมีความเป็นอิสระตามสมควร ไม่ต้องอยู่ภายในบังคับบัญชาของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนกลางเป็นเพียงหน่วยคอยกำกับดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินกิจการไปด้วยความเรียบร้อย หรืออีกนัยหนึ่งการปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การกระจายอำนาจของทางราชการส่วนกลางเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ได้ปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นอิสระต่างจากการปกครองของราชการส่วนกลาง ที่ให้อำนาจแก่ประชาชนในท้องถิ่นได้ปกครองตนเอง

ดังนั้น การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การที่องค์กรหนึ่งมีอาณาเขตของตนเอง มีประชากรตามที่หลักเกณฑ์กำหนด มีอำนาจ และมีอิสระในการปกครองตนเอง มีการบริหารการคลังของตน โดยมีหน้าที่ให้บริการในด้านต่างๆ แก่ประชาชน ซึ่งประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวจะมีส่วนร่วมในการบริหารและปกครองตนเองด้วยตนเอง อาทิ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหาในชุมชน หรือมีส่วนร่วมในการบริหารและปกครองตนเอง โดยผ่านตัวแทนที่มาจาก การเลือกตั้ง เช่น การมีสภาท้องถิ่น เป็นต้น

2. ลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

ลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ได้มีนักวิชาการ ได้ให้ความเห็นมากมายหลายท่าน ดังนี้

พรชัย เทพปัญหา และคณะ (2537 : 1) ให้ความเห็นว่า ลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่น คือ เป็นองค์การที่มีการปฏิบัติงานต่อเนื่องกันโดยไม่ขาดตอน ไม่ใช่เดี๋ยวทำเดี๋ยวหยุด มีอำนาจที่จะกระทำกิจกรรมสาธารณะ มีความสามารถที่จะทำสัญญากับบุคคลหรือนิติบุคคลได้ มีสิทธิที่จะฟ้องร้องหรือถูกฟ้องร้องคดีความใน ศาลและความสามารถที่จะเก็บภาษีอากร และกำหนดงบประมาณของตนเอง

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2547 : 22) ได้จำแนกลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่นว่า เป็นองค์การที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายจากส่วนกลาง มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอนและมีคณะผู้แทนที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นผู้รับผิดชอบต่อการบริหารงานอย่างเป็นทางการ และมีอำนาจอิสระในด้านการคลัง เช่น จัดเก็บและหารายได้อื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนดและจัดทำงบประมาณของตนเอง รวมทั้งมีอำนาจอิสระในการกำหนดนโยบายและมีการบริหารงานของตนเอง ไม่ต้องขอคำสั่งจากราชการบริหารส่วนกลาง ซึ่งองค์กรท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นนี้จะมีบุคลากรของตนเองบริหารงานภายในท้องถิ่นเป็นพนักงานของท้องถิ่นที่ได้รับเงินเดือนจากงบประมาณของท้องถิ่นเอง

ปธาน สุวรรณมงคล (2547 : 4-5) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

2.1 เป็นนิติบุคคล นิติบุคคลเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยอำนาจกฎหมาย การเป็นนิติบุคคลจึงเป็นการแสดงถึงฐานะทางกฎหมายสำหรับการปกครองท้องถิ่นถือเป็นนิติบุคคลในกฎหมายมหาชน โดยมีกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในกฎหมายนั้นๆ และสามารถก่อพันธะทางกฎหมาย เช่น ทำสัญญา การก่อหนี้ เป็นต้น

2.2 มีอำนาจหน้าที่เฉพาะจะมีการดำเนินกิจการตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นกาลเฉพาะ ให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบนั้นๆ ซึ่งอาจจะเป็นการระบุนหน้าที่ไว้โดยชัดเจน หรืออาจเป็นการระบุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถริเริ่มทำกิจการใดๆ ที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติห้ามไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกฎหมายของแต่ละประเทศ

2.3 ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้ง โดยทั่วไปสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นจะมาจาก การเลือกตั้งจากประชาชน โดยสมาชิกสภาท้องถิ่นจะมาจากการเลือกตั้ง โดยตรงจากประชาชน ส่วนผู้บริหาร หรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นอาจมาจากการ

เลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน หรืออาจมาจากการเลือกตั้งทางอ้อม โดยสภาเป็นผู้เลือก ผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นก็ได้ตามที่กฎหมายกำหนด

2.4 ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นเป็นเรื่องที่สำคัญ ทั้งนี้ ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เช่น การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การสมัครรับเลือกตั้ง การริเริ่มกฎหมาย การถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นที่ประพฤติไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งต่อไป การให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารหรือคณะผู้บริหาร หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ในท้องถิ่นใดที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเข้มแข็งจะทำให้การบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากขึ้นและมีความโปร่งใสในการทำงาน ตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากประชาชนอย่างเข้มแข็ง

2.5 มีความเป็นอิสระในการบริหารงานอย่างเพียงพอ สาระสำคัญประการหนึ่งของการปกครองท้องถิ่น คือ ต้องมีความเป็นอิสระในการบริหารงานอย่างเพียงพอ เพื่อให้สามารถดำเนินงานในขอบเขตหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามนโยบาย และเป้าหมายที่กำหนด ความเป็นอิสระในการบริหารงานในที่นี้ หมายถึง อำนาจในการตัดสินใจดำเนินการในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามกฎหมาย โดยที่รัฐบาลกลางควรมีหน้าที่เพียงสนับสนุน ส่งเสริมและกำกับดูแลองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่าการควบคุมอย่างใกล้ชิด

2.6 มีอำนาจในการจัดหารายได้ และใช้จ่ายรายได้อย่างอิสระตามสมควร การปกครองท้องถิ่นที่จะบังเกิดผลดีต่อท้องถิ่น โดยส่วนรวม ต้องมีอำนาจในการจัดหารายได้ภายในท้องถิ่นของตนอย่างเพียงพอต่อการบริหารงาน กล่าวคือมีแหล่งรายได้ที่ท้องถิ่นสามารถจัดเก็บเอง ได้นอกเหนือจากรายได้ของท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

2.7 มีการกำกับดูแลจากรัฐ การปกครองท้องถิ่นถือเป็นส่วนย่อยส่วนหนึ่งของรัฐ และจัดตั้งโดยรัฐมีกฎหมายรองรับ มีองค์กรที่เป็นอิสระเค็ดขาดจากรัฐ ดังนั้น การกำกับดูแลจึงเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จำเป็น เพื่อให้การใช้อำนาจของคณะผู้บริหารท้องถิ่น เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นและประเทศชาติโดยรวมอย่างแท้จริง ทั้งนี้การกำกับดูแลของรัฐต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและต้องไม่ขัดกับหลักความเป็นอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชน

สรุปได้ว่า ลักษณะการปกครองท้องถิ่นประกอบด้วย การเป็นองค์กรในชุมชนที่จัดตั้งขึ้น โดยกฎหมายส่วนกลาง มีขอบเขตพื้นที่ปกครองที่กำหนดไว้แน่นอน มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล จัดตั้งขึ้น โดยกฎหมาย มีอิสระในการดำเนินกิจกรรมทั้งในด้านการคลัง การจัดเก็บภาษี การหารายได้ตามที่กฎหมายกำหนด การจัดทำงบประมาณด้วยตนเอง รวมถึงการกำหนดนโยบายภายใต้การควบคุมของรัฐ และการมีการแบ่งองค์กรเป็น 2 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายผู้บริหารท้องถิ่น และฝ่ายสภาท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองตั้งแต่ขั้นตอนการเลือกตั้งคณะผู้แทนซึ่งประกอบด้วยคณะผู้บริหารและสมาชิกสภา ท้องถิ่น รวมถึงการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม และติดตามตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้น หลังสุดถือเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งรัฐบาลได้กระจายอำนาจการบริหารให้แก่คนในท้องถิ่นให้สามารถมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครองการบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินการคลัง และมีหน้าที่อื่นๆ ตามที่มีกฎหมายกำหนด ซึ่งเป็นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (2550 : 112) หมวด 14 ว่าด้วย การปกครองส่วนท้องถิ่น บัญญัติให้ท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารงาน ตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ท้องถิ่นใดที่ต้องการปกครองตนเองก็มีสิทธิได้รับ การจัดตั้งเป็น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และกำหนดอำนาจหน้าที่ระหว่างรัฐ กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน ซึ่งกฎหมายกำหนด โดยจะต้องคำนึงถึงหลักการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลักสำคัญ

1. ประวัติการจัดตั้ง

กระทรวงมหาดไทยได้ออกคำสั่งที่ 222 / 2499 เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2499 เรื่องระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้าน โดยกำหนดให้มีการจัดตั้งสภาตำบลให้แล้วเสร็จภายในสามเดือน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสภาตำบล และช่วยสร้างความเจริญให้ท้องถิ่น หลังจากนั้นรัฐบาลได้ประกาศพระราชบัญญัติระเบียบราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นหน่วยงานราชการบริหารส่วนท้องถิ่นอย่างสมบูรณ์ คือ มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีรายได้และรายจ่ายของตนเอง สามารถ

ดำเนินกิจการได้อย่างอิสระ องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดตั้งเพียง 59 แห่ง ต้องยุบเลิกไป เพราะการทำงานไม่มีประสิทธิภาพ

ในปี พ.ศ. 2509 รัฐบาลได้ออกคำสั่งที่ 275 / 2509 เมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2509 เรื่องระเบียบบริหารราชการตำบลและหมู่บ้าน (ฉบับที่ 2) จัดตั้งสภาตำบลในรูปแบบใหม่โดยปรับปรุงสภาตำบลให้มีลักษณะคล้ายสภาท้องถิ่นในระบบประชาธิปไตย แต่ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล การดำเนินการไม่ทั่วถึงทั้งประเทศ เนื่องจากมีงบประมาณจำกัด จึงให้ใช้บังคับใช้เฉพาะบางตำบลที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ ส่วนตำบลอื่นๆ ให้ใช้ระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้านตามคำสั่ง 222 / 2499 ต่อมาในปี พ.ศ. 2515 คณะปฏิวัติได้ออกประกาศคณะปฏิวัติที่ 326 เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 เพื่อแก้ไขปรับปรุงการจัดระเบียบบริหารตามประกาศของคณะปฏิวัติ มีสภาตำบล แต่ไม่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบล และตามประกาศนี้ได้ยกเลิก พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 รวมทั้งฉบับที่ 2 พ.ศ. 2509 นอกจากนี้ยังให้โอนทรัพย์สิน หนี้ และสิทธิขององค์การบริหารส่วนตำบลไปเป็นของจังหวัด

เมื่อ พ.ศ. 2537 สมัยรัฐบาล นายชวน หลีกภัย ได้ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วย การจัดระเบียบบริหารส่วนตำบล จึงได้ออกพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 เพื่อให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน

2. หลักเกณฑ์การจัดตั้ง

ในการจัดตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ได้มีการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 จำนวน 617 แห่ง ได้มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเรื่อยจนถึงปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 6,744 แห่ง ได้มีแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้มีการยุบรวมองค์การบริหารส่วนตำบล (กรมการปกครอง. 2547 : 19-20)

องค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกันได้ ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกัน ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น

องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนประชากรทั้งหมดไม่ถึง 2,000 คนเป็นเหตุไม่สามารถบริหารงานพื้นที่นั้นให้มีประสิทธิภาพได้ ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศยุบ

องค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว โดยให้รวมพื้นที่เข้ากับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกัน หรือให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกัน ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น ต่อมาพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ได้กำหนดเพิ่มเติมให้ สภาตำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในงบประมาณที่ส่งมาติดต่อกันเป็นเวลา 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ก็อาจจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้ ทั้งนี้เพื่อให้มีความสัมพันธ์กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และเป็นไปตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจะสามารถจัดตั้งได้จะต้องมาจากสภาตำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ส่งมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท หรือตามเกณฑ์รายได้เฉลี่ยที่มีการเปลี่ยนแปลง ต้องจัดทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย และประกาศลงใน ราชกิจจานุเบกษา โดยในประกาศให้ระบุชื่อ และขอบเขตการบริหารส่วนตำบลไว้ด้วย

3. โครงสร้างการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีโครงสร้างการบริหารงานตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มีโครงสร้างการบริหารงาน 2 ส่วน ประกอบด้วย

3.1 สภาองค์การบริหารส่วนตำบล

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้ง โดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ 2 คน ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ 3 ประการ คือ

3.1.1 ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.1.2 พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

3.1.3 ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบล กฎหมาย ระเบียบ และข้อบัญญัติของทางราชการ

3.2 คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย นายกองัดการบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งรองนายกองัดการบริหารส่วนตำบลไม่เกิน 2 คน และเลขานุการนายกองัดการบริหารส่วนตำบลไม่เกิน 1 คน มีอำนาจหน้าที่ 4 ประการ ดังนี้

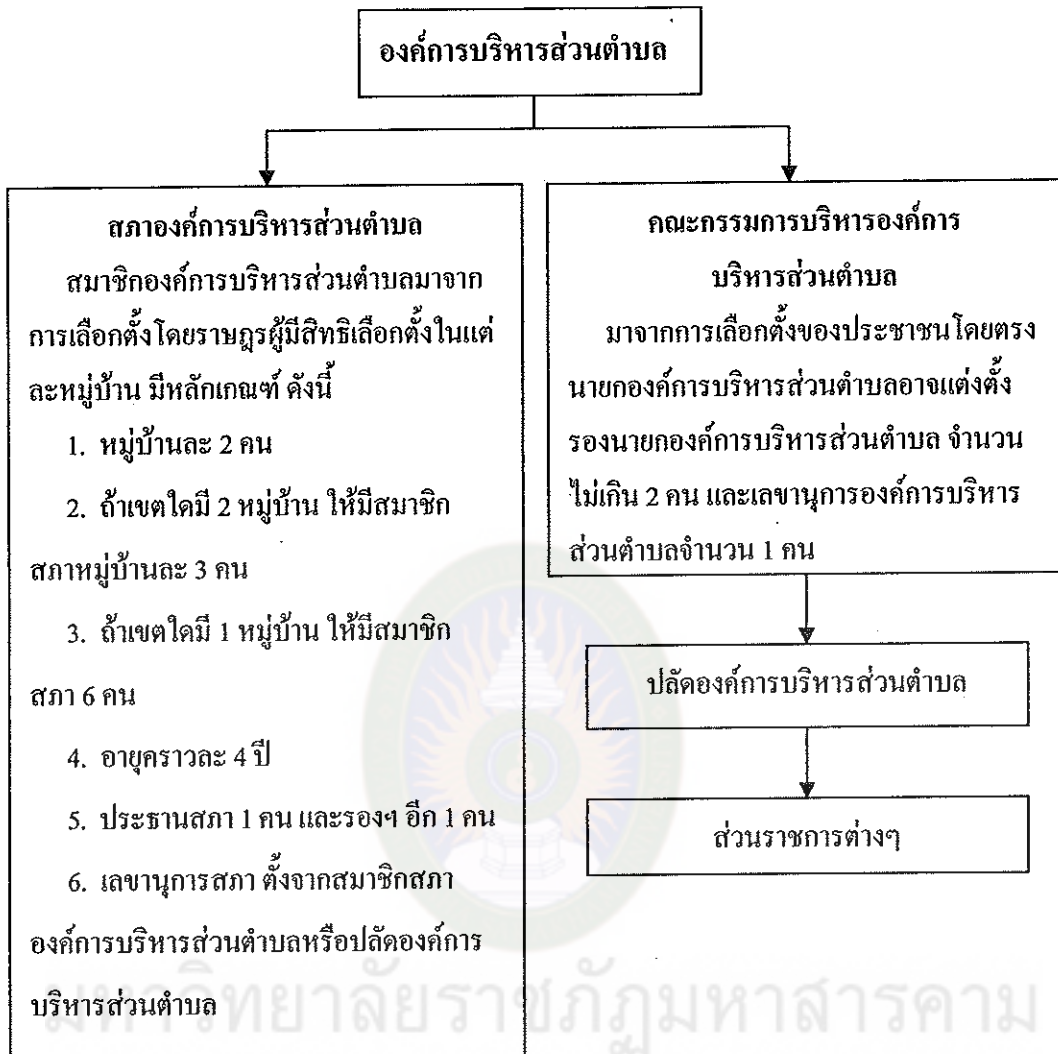
3.2.1 บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติข้อบัญญัติและแผนพัฒนาตำบล และรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

3.2.2 จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ

3.2.3 รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

3.2.4 ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลใหม่ (เป็นโครงสร้างที่ใช้ในปัจจุบัน 2546) เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวดว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น ทำให้โครงสร้างของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเปลี่ยนแปลงไป ดังแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

ที่มา : กรมการปกครอง. 2547 : 26

4. องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงสร้างองค์กร

องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงสร้างองค์กร ดังนี้

4.1 สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานทั่วไป งานธุรการ งานพิมพ์คดี งานการเจ้าหน้าที่ งานสวัสดิการ งานการประชุม งานเกี่ยวกับการตราข้อบัญญัติตำบล งานนิติกรงานการพาณิชย์ งานรัฐพิธี งานประชาสัมพันธ์ งานจัดทำ

แผนพัฒนาตำบล งานจัดทำข้อบัญญัติ งานงบประมาณประจำปี งานขออนุมัติดำเนินการตามข้อบัญญัติ งานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

4.2 ส่วนการคลัง

ส่วนการคลัง ทำหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน การตรวจเงิน การหักภาษีรายได้และการนำส่งภาษี งานเกี่ยวกับการตัดโอนเงินเดือน งานรายงานเงินคงเหลือประจำวัน งานขออนุมัติเบิกตัดปีและขอขยายเวลาเบิกจ่าย งานจัดทำงบแสดงฐานะทางการเงินงบทวิสัยทัศน์ หนี้สิน งบโครงการเงินสะสม งานการจัดทำบัญชีทุกประเภท งานทะเบียนคุมเงิน รายได้ รายจ่าย งานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

4.3 ส่วนโยธา

ส่วนโยธา ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานสำรวจ ออกแบบ เขียนแบบถนน อาคาร สะพานแหล่งน้ำ ฯลฯ งานประมาณการราคาค่าใช้จ่ายตามโครงการ งานควบคุมอาคาร งานการก่อสร้าง และซ่อมบำรุงทาง อาคาร สะพาน แหล่ง งานควบคุมการก่อสร้าง งานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมายบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

4.3.1 พนักงานส่วนตำบลซึ่งเป็นบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนที่ตั้งทางองค์การบริหารส่วนตำบล

4.3.2 ลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.3.3 ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่องค์การบริหารส่วนตำบลร้องขอให้ไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการชั่วคราว

5. การดำเนินงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลมีภารกิจและหน้าที่ในการพัฒนาทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองอันเป็นการแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนระดับตำบล โดยใช้แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเครื่องมือ ดังนั้นการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลจึงต้องเริ่มจากการสำรวจและรวบรวมปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง จากนั้นนำปัญหาและความต้องการที่รวบรวมได้มาจัดลำดับว่าปัญหาและความต้องการใดที่มีความสำคัญมากกว่ากัน แล้วนำแต่ละปัญหาและความต้องการมาทำการวิเคราะห์ เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขและสนองตอบความ

ต้องการนั้นๆ ซึ่งจะถูกกำหนดออกมาในรูปของแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี เมื่อจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีเสร็จเรียบร้อยแล้วองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้ององค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งเป็นการวางแผนการจัดหาและการใช้จ่ายเงินในปีนั้นๆ โดยจะมีการประมาณการรายรับที่คาดว่าจะได้รับ และประมาณรายจ่ายที่จะดำเนินการภายในวงเงินงบประมาณรายรับที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ โครงการที่กำหนดในงบประมาณรายจ่ายประจำปีจะต้องเป็นโครงการที่ปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี หลังจากที่ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประกาศใช้แล้วองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องจัดเก็บและจัดหารายได้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งมีทั้งที่องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้จัดเก็บเองและได้รับจัดสรรจากหน่วยงานอื่นเพื่อนำไปเบิกจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามโครงการที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย และเมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลมีเงินรายได้เพียงพอแล้วที่จำดำเนินการจัดหาพัสดุเพื่อดำเนินการตาม โครงการต่างๆ ที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องทำการบริหารโครงการให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแต่ละโครงการ และทำการติดตามประเมินผลและรายงานผลให้คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล สภาองค์การบริหารส่วนตำบลและศูนย์ประสานการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อทราบและใช้เป็นข้อมูลสำหรับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ จะเห็นว่าการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการปฏิบัติงานพัฒนาตำบลตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี ซึ่งมีลักษณะเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การนำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลไปปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลต่อไปนี้จะขอเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยละเอียด ทั้งนี้เพื่อจะได้เข้าใจสภาพและบริบทของการศึกษาในครั้งนี้

6. รายได้และรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

6.1 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

เมื่อมีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้วองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องจัดเก็บและหารายได้ตามกฎหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งมีทั้งเป็นผู้จัดเก็บเองและได้รับจัดสรรจากหน่วยงานอื่น ทั้งนี้เพื่อให้มีงบประมาณสำหรับนำไปใช้จ่ายตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลมี ดังนี้

มาตรา 75 ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรการฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมรวมถึงผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ ทั้งนี้ ในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลใด เมื่อได้รับการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยกรนั้นแล้วให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่และภาษีโรงเรือนและที่ดินขององค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่ง ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับอำนาจและหน้าที่ของนายกเทศมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่และกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมอบอำนาจและหน้าที่ดังกล่าวให้หน่วยงานอื่นของรัฐดำเนินการแทนก็ได้ และให้หักค่าใช้จ่ายได้ตามที่กำหนดในมาตรา 81

มาตรา 75 ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อนที่จัดเก็บได้ในจังหวัดใด ให้จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยกรนั้น

มาตรา 77 รายได้จากค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล เงินอากรประทานบัตรใบอนุญาตและอาชญาบัตรตามกฎหมายว่าด้วยการประมง ค่าภาคหลวง และค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดินที่เก็บในองค์การบริหารส่วนตำบลใด ให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

มาตรา 78 ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ทั้งนี้ ในองค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อได้มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยกรนั้นแล้ว ให้จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 79 เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติในองค์การบริหารส่วนตำบลใด ให้แบ่งให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 82 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (1) รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (2) รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (3) รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (4) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่จะมีกฎหมายกำหนดไว้

- (5) เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้
- (6) รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้
- (7) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- (8) รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายกำหนดให้เป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือนิติบุคคลต่างๆ ได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

6.2 รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

หลังจากที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับอนุมัติให้ดำเนินการตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว หากมีการจัดเก็บภาษี จัดหารายได้ หรือได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินเพียงพอกที่จะดำเนินการตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องจ่ายเงินตามข้อบัญญัติงบประมาณ / แผนงาน / โครงการที่กำหนดไว้ รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลมีดังนี้

มาตรา 84 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีโดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามประมวลรัษฎากร

มาตรา 85 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายจ่าย ดังต่อไปนี้

- (1) เงินเดือน
- (2) ค่าจ้าง
- (3) เงินค่าตอบแทนอื่นๆ
- (4) ค่าใช้สอย
- (5) ค่าวัสดุ
- (6) ค่าครุภัณฑ์
- (7) ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่นๆ
- (8) ค่าสาธารณูปโภค
- (9) รายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพัน หรือตามที่มิใช่กฎหมายหรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้

7. อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546

มาตรา 66 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

มาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

- (1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- (2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- (4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- (7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- (9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ความจำเป็นและสมควร

มาตรา 68 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจกรรมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

- (1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- (2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- (3) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- (4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
- (5) ให้มีและบำรุงกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- (6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- (7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- (8) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน
- (9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม

(11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

(12) การท่องเที่ยว

(13) การผังเมือง

มาตรา 69/1 การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบัญญัติว่าด้วยกรนั้น และหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

8. การปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลมีภารกิจและหน้าที่ในการพัฒนาทั้งทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม และการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองอันเป็นการแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนระดับตำบล โดยใช้แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเครื่องมือ ดังนั้น การปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลจึงต้องเริ่มจากการสำรวจและรวบรวมปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง จากนั้นนำปัญหาและความต้องการที่รวบรวมได้มาจัดลำดับว่าปัญหาและความต้องการใดที่มีความสำคัญมากกว่ากัน แล้วนำแต่ละปัญหาและความต้องการมาทำการวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขและสนองตอบความต้องการนั้นๆ ซึ่งจะถูกกำหนดออกมาในรูปของแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี เมื่อจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีเสร็จเรียบร้อยแล้วองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้ององค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องจัดทำข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งเป็นการวางแผนการจัดหาและการใช้จ่ายเงินในปีนั้นๆ โดยจะมีการประมาณการรายรับที่คาดว่าจะได้รับ และประมาณรายจ่ายที่จะดำเนินการภายในวงเงินงบประมาณรายรับที่กำหนดไว้ ทั้งนี้โครงการที่กำหนดในงบประมาณรายจ่ายประจำปีจะต้องเป็นโครงการที่ปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี หลังจากที่มีข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประกาศใช้แล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องจัดเก็บและจัดหารายได้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งมีทั้งที่องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้จัดเก็บเอง และได้รับจัดสรรจากหน่วยงานอื่นเพื่อนำไปเบิกจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตาม

โครงการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับงบประมาณรายจ่าย และเมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลมีเงินรายได้เพียงพอแล้วที่จำดำเนินการจัดหาพัสดุเพื่อดำเนินการตามโครงการต่างๆ ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับงบประมาณรายจ่าย ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องทำการบริหารโครงการให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแต่ละโครงการ และทำการติดตามประเมินผลและรายงานผลให้คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลและศูนย์ประสานการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อทราบและใช้เป็นข้อมูลสำหรับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ จะเห็นว่าการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการปฏิบัติงานพัฒนาตำบลตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี ซึ่งมีลักษณะเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การนำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลไปปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลต่อไปนี้จะขอนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยละเอียด ทั้งนี้เพื่อให้เข้าใจสภาพและบริบทของการวิจัยในครั้งนี้

9. การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา

เนื่องจากยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำขึ้น เพื่อแสดงลักษณะและสภาพเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำขึ้น เพื่อแสดงลักษณะและสภาพเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคต ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ คือ วิสัยทัศน์ หมายถึง ความคาดหวังในอนาคต ในระยะ 10 - 15 ปี และแนวทางการดำเนินงาน หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่จะต้องจัดทำเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นการกำหนดความคาดหวังในลักษณะและสภาพเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคต (ระยะเวลา 10 - 15 ปี) และแนวทางการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้บรรลุความคาดหวังที่กำหนดไว้

10. การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี

การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบล อันมีลักษณะเป็นนโยบาย แนวทาง แผนงาน โครงการในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด และยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยมีระยะเวลา 5 ปี โดยให้

ประชาชน ประชาคม ได้มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและความต้องการของตนเอง การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี มีวัตถุประสงค์เพื่อแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เป็นรูปธรรมในรูปของแผนงาน โครงการ และกิจกรรมในการพัฒนา เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี และเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประสานการพัฒนา กับหน่วยงานการพัฒนาอื่นๆ

11. การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี

การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบล อันมีลักษณะเป็นแนวทางปฏิบัติและรายการประสานแผนงานและโครงการของจังหวัด อำเภอ ตำบล และการดำเนินงานของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งจัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และการแก้ไขปัญหาของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีมีวัตถุประสงค์เพื่อแปลงแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี ไปสู่การปฏิบัติ และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณประจำปี การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีจะต้องจัดทำให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายนของทุกปี

12. การจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

เนื่องจากงบประมาณ หมายถึง แผนงานหรืองานสำหรับประมาณการด้านรายรับรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งแสดงในรูปตัวเลขจำนวนเงิน และการตั้งงบประมาณเป็นการแสดงแผนดำเนินงานออกเป็นตัวเลขจำนวนเงิน ดังนั้น ในแต่ละปีองค์การบริหารส่วนตำบลจึงจะต้องมีการจัดทำงบประมาณ รายจ่ายประจำปี เพื่อเป็นการวางแผนการจัดหาและการใช้จ่ายในปีนั้นๆ โดยจะมีการประมาณการรายรับที่คาดว่าจะได้รับ และประมาณการรายจ่ายที่จะดำเนินการภายในวงเงินประมาณการรายรับที่กำหนดไว้ การจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลมีขั้นตอน ดังนี้

12.1 หัวหน้าส่วนต่างๆ จัดทำประมาณการรายรับ และประมาณการรายจ่าย เสนอให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

12.2 หัวหน้าส่วนการคลังรวบรวมรายงานการเงินและสถิติต่างๆ ของทุกส่วน เพื่อใช้ประกอบการคำนวณขอตั้งงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ

12.3 เจ้าหน้าที่งบประมาณดำเนินการ

12.3.1 ทำการสำรวจ พิจารณา ตรวจสอบ และวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบล พร้อมทั้งศึกษาแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบล

12.3.2 งบประมาณการรายรับของปีที่จะตั้งงบประมาณ ซึ่งประกอบด้วยรายได้จาก 1) หมวดภาษีอากร 2) หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต 3) หมวดรายได้จากรัฟฟ์สิน 4) หมวดรายได้จากสาธารณูปโภค และกิจการพาณิชย์ 5) หมวดเงินอุดหนุน และ 6) หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด

12.3.3 ตั้งงบประมาณรายจ่ายให้สอดคล้องกับประมาณการรายรับ ซึ่งงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลจำแนกเป็นงบประมาณรายจ่ายทั่วไป และงบประมาณรายจ่ายเฉพาะการ โดยประมาณรายจ่ายทั่วไป ประกอบด้วย 1) รายจ่ายงบกลาง 2) รายจ่ายตามแผนงาน ได้แก่ หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ หมวดค่าจ้างชั่วคราว หมวดค่าตอบแทน วัสดุและวัสดุ หมวดค่าสาธารณูปโภค หมวดเงินอุดหนุน และหมวดรายจ่ายอื่น

12.3.4 นำร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

12.3.5 เมื่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาอนุมัติให้ตั้งงบประมาณยอดใดเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้เจ้าหน้าที่งบประมาณรวบรวมและจัดทำเป็นร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เสนอต่อนายกองค์การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลอีกครั้งหนึ่ง

12.3.6 นายองค์การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอขอความเห็นชอบต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ภายในวันที่ 15 สิงหาคม สภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้น

12.3.7 นายองค์การบริหารส่วนตำบลนำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นชอบแล้ว เสนอขออนุมัติต่อนายอำเภอ

12.3.8 เมื่อนายอำเภออนุมัติแล้ว ให้นายองค์การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลลงชื่อทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และประกาศใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้น โดยปิดประกาศไว้โดยเปิดเผยเพื่อให้ประชาชนทราบ ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล

12.3.9 จัดส่งสำเนาข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้อำเภอ เพื่ออำเภอจะได้รายงานให้จังหวัดทราบภายในระยะเวลาไม่เกิน 30 วันนับแต่วันประกาศใช้

สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลจัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546) โดยโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย ฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (ฝ่ายนิติบัญญัติ) ฝ่ายคณะผู้บริหารและฝ่ายประจำ (พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง) ซึ่งการเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเสมือนการกระจายอำนาจการปกครองของรัฐบาล ประกอบกับกระแสการเรียกร้องให้ประชาชนมีสิทธิเลือกรูปแบบการปกครองที่เหมาะสมกับตน มีงบประมาณและบุคลากรในการพัฒนาท้องถิ่นของตน ทั้งรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการต้องคำนึงถึงความต้องการของประชาชน

แนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการประชาชน

1. ความหมายของการบริการประชาชน

คำว่า บริการ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2542 : 607) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การรับใช้ อำนาจความสะดวกให้ช่วยเหลือเกื้อกูล เมื่อนำเอาคำว่า บริการ มาผนวกกับคำว่า ประชาชน หมายถึง การรับใช้ประชาชน การอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชนนั่นเอง ถือว่าการบริการประชาชนเป็นหน้าที่ของข้าราชการทุกคน จะต้องบริการให้ประชาชนได้รับความพอใจมากที่สุด

ความหมายของการบริการประชาชน อาจกล่าวอีกอย่างหนึ่งว่า เป็นการให้บริการ โดยรัฐบาลแก่ประชาชน ในลักษณะที่เรียกว่า การบริการสาธารณะ (Public service) ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้มากมาย ดังนี้

บรรจง กาญจนกุล (2523 : 9) สรุปความหมายของการบริการประชาชน หมายถึง การที่องค์การราชการได้อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือเกื้อกูลให้กับคนในสังคม หรือเพื่อสนองความต้องการส่วนรวมของประชาชน

ปรีทรรศ ศิลปกิจ (2538 : 20) กล่าวว่า การบริหาร คือ กิจกรรมและพฤติกรรม เพื่อประโยชน์สุขของผู้อื่น งานบริการจึงประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ

1.1 กิจกรรมบริการ หมายถึง การดำเนินงานตามกระบวนการ ขั้นตอนหรือระบบระเบียบของหน่วยงาน เพื่อให้ผู้รับบริการสำเร็จประโยชน์ตามความต้องการ

1.2 พฤติกรรมบริการ ได้แก่ ลักษณะการแสดงออกของผู้ให้บริการที่แสดงให้ปรากฏ หรือผู้รับบริการที่แสดงให้ปรากฏ หรือผู้รับบริการพบเห็น หรือสัมผัสได้ด้วยความรู้สึก ตลอดระยะเวลาที่กระทำกิจกรรมบริการร่วมกัน ซึ่งผู้ให้บริการสามารถแสดงพฤติกรรมบริหารให้รู้สึก ให้สัมผัสได้จาก 3 ทาง คือ

1.2.1 ทางด้านทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิดด้านอารมณ์ ความรู้สึกหรือมโนกรรม

1.2.2 ด้านบุคลิกภาพภายนอก การแต่งกาย กิริยาท่าทางหรือกายกรรม

1.2.3 ด้านการพูดจา การติดต่อสื่อสารด้วยวาจาหรือวจีกรรม

2. ลักษณะของงานบริการ

การให้บริการเป็นการกระทำของบุคคลซึ่งมีบุคลิกภาพ อุปนิสัย และอารมณ์แตกต่างกัน จึงมีการประพฤติปฏิบัติที่หลากหลายออกไป แต่อย่างไรก็ตาม การให้บริการที่ดีอันเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป มีลักษณะ 5 ประการ ดังต่อไปนี้

2.1 การให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน หมายถึง ความยุติธรรมในการบริการงานรัฐกิจ ที่มีฐานคติที่ว่า คนทุกคนเท่าเทียมกัน ดังนั้น ประชาชนทุกคนจะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันในแง่ของกฎหมาย ไม่มีการแบ่งแยก กีดกันในการให้ประชาชนจะได้รับการปฏิบัติในฐานะที่เป็นปัจเจกบุคคลที่ได้มาตรฐานการให้บริการเดียวกัน

2.2 การให้บริการอย่างรวดเร็วทันต่อเวลา หมายถึง การให้บริการจะต้องรวดเร็วทันต่อเวลาตามความจำเป็นเร่งด่วน เช่น ในกรณีเกิดสาธารณภัย ต้องให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนมิฉะนั้นจะเกิดความเสียหายแก่ประชาชนได้

2.3 การให้บริการอย่างเพียงพอ หมายถึง การให้บริการสาธารณะต้องมีจำนวนการให้บริการและสถานที่ให้บริการอย่างเหมาะสม

2.4 การให้บริการอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การให้บริการสาธารณะที่เป็นไปอย่างสม่ำเสมอโดยยึดประโยชน์ของสาธารณะเป็นหลัก ไม่ใช่ยึดความพอใจของหน่วยงานว่าจะให้ หรือหยุดบริการเมื่อใดก็ได้

2.5 การให้บริการอย่างก้าวหน้า หมายถึง การให้บริการสาธารณะที่มีการปรับปรุงพัฒนาในด้านคุณภาพและผลการปฏิบัติงาน กล่าวอีกนัยหนึ่งว่าการเพิ่มประสิทธิภาพหรือเพิ่มผลผลิต หรือความสามารถที่จะทำหน้าที่ได้มากขึ้น โดยใช้ทรัพยากรเท่าเดิมโดยลดการสูญเสีย และปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้น

สำหรับการปรับปรุงการทำงานด้วยวิธีการลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการมีเป้าหมายที่จะทำให้การบริการของรัฐ มีขั้นตอนที่สั้นลง และใช้เวลาดำเนินการน้อยกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่ดี การลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนเป็นเป้าหมายสำคัญของกรมการบริการภาครัฐที่ต้องการให้ประชาชนได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในสังคมและความมั่นคงของชาติ

3. แนวคิดด้านเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ

หน่วยงานของภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการกับประชาชนโดยตรง เพื่อให้มั่นใจว่าจะแก้ไขปัญหาและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนที่มีลักษณะหลากหลายได้ ทั้งนี้อาจดำเนินการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการอบรมที่มีความพร้อมในการให้บริการผ่านการอบรมกิริยา มารยาท และจิตสำนึกที่ดีในการให้บริการ มีการอบรมให้เจ้าหน้าที่สามารถให้บริการทดแทนกันได้ จัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยดูแลเป็นครั้งคราวเพื่อความ เป็นระเบียบขณะให้บริการและมีแผนการสับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการให้พ้นภาระจำเจเป็น ครั้งคราว ดังนั้นระบบราชการต้องตั้งเป้าหมายในการพัฒนาการให้บริการให้มีความรวดเร็ว ยิ่งขึ้น ซึ่งอาจกระทำได้ 8 ลักษณะ คือ (สำนักงานพัฒนาข้าราชการพลเรือน. 2548 : 23-24)

- 3.1 การพัฒนาเจ้าหน้าที่ให้มีทัศนคติ เกิดความรู้ ความสามารถ และความ ซำนาญงาน มีความกระตือรือร้นและกล้าตัดสินใจ
- 3.2 มีการกระจายอำนาจหรือมอบอำนาจให้มากขึ้น และปรับปรุงระบบระเบียบ วิธีการทำงานให้มีขั้นตอนและใช้เวลาในการให้บริการน้อยที่สุด
- 3.3 มีการพัฒนาเทคโนโลยีที่จะทำให้สามารถให้บริการได้เร็วขึ้น
- 3.4 การให้บริการต้องสมบูรณ์ หมายถึง การเสร็จสมบูรณ์ตามสิทธิประโยชน์ที่ ผู้ใช้บริการจะต้องได้รับ โดยผู้ให้บริการไม่จำเป็นต้องมาติดต่อบ่อยครั้ง ซึ่งลักษณะที่ดีของการ ให้บริการที่เสร็จสมบูรณ์ คือการบริการแล้วเสร็จเพียงครั้งเดียวหรือไม่เกิน 2 ครั้ง
- 3.5 ความกระตือรือร้นในการให้บริการเป็นเป้าหมายที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ในการพัฒนาให้บริการเชิงรุก หากเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการพยายามให้บริการด้วยความ กระตือรือร้นแล้วก็จะทำให้ผู้มาใช้บริการเกิดทัศนคติที่ดี ยอมรับฟังเหตุผล คำแนะนำต่างๆ มากขึ้น และเต็มใจที่จะมาใช้บริการในเรื่องอื่นๆ อีก นอกจากนี้ ความกระตือรือร้นในการ ให้บริการยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริการนั้นเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีความสมบูรณ์ที่จะ นำไปสู่ความพึงพอใจของประชาชนในที่สุด

3.6 การให้บริการด้วยความถูกต้อง โดยใช้ดุลพินิจในการให้บริการประชาชน จะต้องเป็นไปอย่างถูกต้อง และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งการตรวจสอบความถูกต้องนี้อาจเป็นการตรวจสอบโดยกลไกภายในระบบราชการเองหรือการตรวจสอบจากภายนอก โดยอาศัยความสำนึกรับผิดชอบในเชิงศีลธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ

3.7 ความสุภาพ อ่อนน้อมของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการจะต้องปฏิบัติต่อผู้ใช้บริการด้วยความสุภาพอ่อนโยน ซึ่งจะทำให้ผู้มาใช้บริการมีความรู้สึกที่ดีต่อเจ้าหน้าที่และจะส่งผลให้การสื่อสาร เข้าใจระหว่างกันได้ดียิ่งขึ้น

3.8 ความเสมอภาคในการให้บริการแบบครบวงจรจะต้องถือว่าเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ต้องให้บริการแก่ประชาชน โดยเสมอภาคซึ่งจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไข ดังนี้

3.8.1 การให้บริการจะต้องเป็นไปภายใต้ระเบียบแบบแผนเดียวกันและได้รับผลสมบูรณ์ภายใต้มาตรฐานเดียวกันไม่ว่าผู้ใช้บริการจะเป็นใคร

3.8.2 การให้บริการต้องคำนึงถึงความเสมอภาคเพราะประชาชนบางส่วนของประเทศเป็นกลุ่มบุคคลที่มีข้อจำกัดในเรื่องความสามารถในการที่จะติดต่อขอใช้บริการ เช่น มีรายได้น้อย ขาดความรู้ ความเข้าใจหรือข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ห่างไกลทุกกันดาร เป็นต้น คุณสมบัติพื้นฐานของผู้ใช้บริการ มีดังต่อไปนี้

- 1) มีความรักในงานบริการ
- 2) มีความรับผิดชอบในหน้าที่
- 3) มีความซื่อสัตย์ต่องาน
- 4) มีความสามารถควบคุมตนเองได้
- 5) มีความกตริเริ่มสร้างสรรค์
- 6) มีความมานะพยายามที่จะทำแต่สิ่งที่ดีมีคุณประโยชน์
- 7) มีจิตใจมั่นคงไม่รวนเร ในบางกรณี ฝ่ายผู้รับบริการมีการเรียกร้องต้องการสูงเกินไป ถ้าผู้ให้บริการมีความหวั่นไหวก็จะท้อแท้และไม่คิดที่จะให้บริการอีกต่อไป
- 8) มีความมุ่งมั่น เรียนรู้สิ่งใหม่ที่ให้ประโยชน์ต่อผู้อื่น
- 9) มีความช่างสังเกต
- 10) มีจรรยาบรรณ ไตร่ตรองรอบคอบ
- 11) มีความสามารถวิเคราะห์ปัญหาและหาทางแก้ไขการให้บริการเมื่อ

เผชิญปัญหา

จากการศึกษาสรุปได้ว่า การให้บริการของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการต้องยึดหลัก ความพึงพอใจ ความประทับใจของผู้ใช้บริการเป็นหลัก โดยผู้ให้บริการต้องให้บริการด้วยรอยยิ้มมีกิริยาสุภาพอ่อนโยน อธิษาศัยดี มีความเสมอภาคอย่างเท่าเทียมกัน มีความกระตือรือร้น และมีความรับผิดชอบต่องuestผู้ใช้บริการ

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล

1. ความหมายโครงสร้างพื้นฐาน

ได้มีนักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายไว้มากมายหลายท่าน ดังนี้ สมณารี คุณปลื้ม (2542 : 57) ได้สรุปไว้ว่า โครงสร้างพื้นฐานเป็นการจัดการเกี่ยวกับ การทำถนน ทางเท้าริมถนน ประปา ไฟฟ้า และการจราจร

สามารถ ชนะ (2548 : 7) ได้สรุปไว้ว่า โครงสร้างพื้นฐาน เป็นการบริการเกี่ยวกับการก่อสร้าง หรือปรับปรุงบำรุงรักษาสิ่งก่อสร้างอันเป็นสาธารณะต่างๆ เช่น ถนน สะพาน แหล่งน้ำ อาคารสถานที่ การขนส่งและวิศวกรรมจราจร รวมถึงกิจการอันเป็นสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เช่น ไฟฟ้า ประปา

จอมพล จิตรแก้ว (2549 : 23) ได้สรุปไว้ว่า โครงสร้างพื้นฐาน เป็นโครงสร้างบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมที่ใช้เป็นแรงผลักดัน และสนับสนุนการเพิ่มผลผลิตของท้องถิ่นที่ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจโดยรวมขยายตัว และเป็นการลดช่องว่างการกระจายรายได้ของท้องถิ่น

2. เหตุผลของการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล

เหตุผลหลักที่องค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการด้านโครงสร้างพื้นฐานแก่ประชาชน แบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่

2.1 องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่มากที่สุด ทำให้รับรู้ เข้าใจ และตระหนักถึงปัญหาภายในพื้นที่ได้ดีกว่าหน่วยงานของรัฐในระดับอื่นๆ

2.2 จากเหตุผลประการแรก เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลรับรู้และเข้าใจปัญหาได้ดีกว่าหน่วยงานอื่นๆ ทำให้้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจัดบริการ โครงสร้างพื้นฐานได้ตรงตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งยังสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว และมีขั้นตอนในการแก้ไขปัญหาที่น้อยกว่าการทำงานของหน่วยงานภาครัฐในระดับอื่นๆ

2.3 องค์การบริหารส่วนตำบล สามารถสื่อสารกับประชาชนได้ง่าย เนื่องจาก สมาชิกสภาและคณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งของประชาชน ในท้องถิ่น ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นต่อการเมืองระดับท้องถิ่น

2.4 การที่รัฐส่งเสริมให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดบริการ โครงสร้างพื้นฐาน เอง ส่งผลให้คนในท้องถิ่นรู้จักการพึ่งตนเอง และแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการบ่งบอกว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีความเข้มแข็งและสามารถอยู่ได้ด้วยตนเอง

การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการด้านการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน แบ่งโครงสร้างพื้นฐานตามกลุ่มภารกิจต่างๆ คือ การคมนาคม และการขนส่ง สาธารณูปโภค สาธารณูปการ การผังเมือง และการควบคุมอาคาร องค์การบริหารส่วน ตำบล ไชยบุรี ได้กำหนดนโยบายทางสังคมที่มาจากความต้องการของประชาชน โดยมีแนวคิด ที่ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานด้าน โครงสร้างพื้นฐานที่เป็นปัจจัยการดำรงชีวิตประจำวัน ของประชาชน ในหลายๆ ด้าน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและเพื่อให้ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

3. การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล ไชยบุรี ในงานถนน งานไฟฟ้า และงานระบบประปา

3.1 การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานงานถนนและไฟฟ้า

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านถนนและไฟฟ้า เป็นปัจจัยสำคัญต่อการ พัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง องค์การบริหารส่วนตำบล ไชยบุรี ได้กำหนด แผนพัฒนาตำบลจากปัญหาและความต้องการของประชาชน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ตอบแทนและความคุ้มค่าการลงทุน โดยจะคัดเลือกเพื่อดำเนิน โครงการที่จะทำให้เกิดประโยชน์ สูงสุดแก่ประชาชนส่วนรวมของชุมชน

การวางแผนพัฒนาด้านการคมนาคมขนส่งขององค์การบริหารส่วนตำบล ไชยบุรี มีการจัดทำแผนรองรับการพัฒนาทั้งในระยะสั้น (แผนพัฒนาสามปี) และระยะยาว (แผนพัฒนาห้าปี) เพื่อการพัฒนาพื้นที่อย่างเป็นระบบ และให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การ พัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลจึงเลือกที่จะดำเนิน โครงการที่มีความเหมาะสมที่สุด เนื่องจาก มีข้อจำกัดด้านเวลาและงบประมาณ โดยคำนึงถึงปัจจัยต่อไปนี้

- 3.1.1 ปัจจัยด้านยุทธศาสตร์
- 3.1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
- 3.1.3 ปัจจัยด้านสังคม
- 3.1.4 ปัจจัยด้านการบริหารการปกครอง
- 3.1.5 ปัจจัยด้านวิศวกรรม
- 3.1.6 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม

แผนภาพที่ 3 กรอบแนวคิดการวางแผนโครงการ

ที่มา : กรมทางหลวงชนบท. 2548 : 48

ตารางที่ 1 ข้อมูลถนนคอนกรีตเสริมเหล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี

ชื่อสายทาง	ขนาด กว้าง×ยาว×หนา	งบประมาณ (บาท)
1. ถนนสายริมเขื่อนแม่น้ำสงคราม หมู่ที่ 2	4×37×0.15 เมตร	66,000
2. ถนนสายหน้าบ้าน อ.กำลาภ วรวงศ์ หมู่ที่ 2	3×104×0.15 เมตร	134,000
3. ถนนสายไปบ้านพักคลองส่งน้ำ หมู่ที่ 4	4×39×0.15 เมตร	69,000
4. ถนนสายเข้าบ้านนายาง หมู่ที่ 4	3×100×0.15 เมตร	121,000
5. ถนนสายข้างวัดศรีบุญเรือง หมู่ที่ 11	3×131×0.15 เมตร	167,000
6. ถนนสายบ้านแก้วปิดโป่ง หมู่ที่ 15	4×113×0.15 เมตร	200,000
7. ถนนสายบ้านม่วงเหล่าหลวง หมู่ที่ 16	5×93×0.15 เมตร	200,000
8. ถนนสายเข้าที่ทำการ อบต.ไชยบุรี หมู่ที่ 16	5×136×0.15 เมตร	200,000
9. ถนนสายบ้านหาดกวน หมู่ที่ 5	4×30×0.15 เมตร	50,000
10. ถนนสายประปา-หมวดมवलชนสัมพันธ์ หมู่ที่ 1	4×55×0.15 เมตร	100,000
11. ถนนสายบ้านนางรำไพ-ริมน้ำโจง หมู่ที่ 4	4×55×0.15 เมตร	100,000
12. ถนนสายบ้านหาดกวน หมู่ที่ 5	4×55×0.15 เมตร	100,000
13. ถนนสายบ้านนายแพงดี โชติรักษา หมู่ที่ 6	4×55×0.15 เมตร	100,000
14. ถนนสายบ้านนายมงคล ไชยมหา หมู่ที่ 8	4×55×0.15 เมตร	100,000
15. ถนนสายบ้านนางนันทน์ คำลือ-วัดไชยมงคล หมู่ที่ 9	4×55×0.15 เมตร	100,000
16. ถนนสายหน้าบ้านนายพินิต บุญยະศรี หมู่ที่ 11	4×55×0.15 เมตร	100,000
17. ถนนสายบ้านนางสัมมา บุญเทียม หมู่ที่ 15	4×55×0.15 เมตร	100,000
18. ถนนสายบ้านม่วงเหล่าหลวง หมู่ที่ 16	4×55×0.15 เมตร	100,000
19. ถนนสายบ้านนางสี เดิมมา หมู่ที่ 2	4×55×0.15 เมตร	100,000
20. ถนนสายบ้านนางพิมพ์พา คำลือ หมู่ที่ 10	4×113×0.15 เมตร	200,000

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี. 2552 : 7-8

ตารางที่ 2 ข้อมูลถนนลูกรังขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี

ชื่อสายทาง	ขนาด กว้าง×ยาว	งบประมาณ (บาท)
1. ถนนสายริมแม่น้ำสงคราม หมู่ที่ 5	3×1,050 เมตร	100,000
2. ถนนสายข้างโรงเรียนบ้านนาเพียง-ไปหนองท่อม หมู่ที่ 6	4×1,050 เมตร	206,000
3. ถนนสายไปหนองหาร หมู่ที่ 8	4×570 เมตร	131,000
4. ถนนสายจากถนนลาดยาง-ไปหนองหาร หมู่ที่ 8	4×600 เมตร	100,000
5. ถนนสายที่นายนายวัดโคตรคำ หมู่ที่ 12	4×840 เมตร	152,000
6. ถนนสายป่าช้า หมู่ที่ 12	4×450 เมตร	80,000
7. ถนนสายหลังโรงเรียน-คอนหมากแงว หมู่ที่ 14	4×750 เมตร	213,000
8. ถนนถนนลาดยาง-ไปหนองหาร หมู่ที่ 12	4×750 เมตร	100,000
9. ถนนสายที่นายนายสนิท-ไปริมน้ำสงคราม หมู่ที่ 13	4×750 เมตร	100,000
10. ถนนสายที่นายนายสุรชัย-ที่ดินกรมพลังงาน หมู่ที่ 6	3×1,300 เมตร	100,000

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี. 2552 : 9

3.2 การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านงานไฟฟ้า

องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี มีหน้าที่ในการปรับปรุง แก้ไข ซ่อมแซม ด้านงานไฟฟ้าให้ใช้งาน ได้ดีตลอดเวลา โดยได้มีการให้บริการดังนี้

3.2.1 การขยายและเพิ่มจำนวนโคมไฟฟ้าส่องสว่างทาง

3.2.2 การปรับปรุงแก้ไขไฟฟ้าตกไฟฟ้าดับในเขต อบต.

3.2.3 จัดให้มีและบำรุงไฟฟ้าหรือแสงสว่าง

3.2.4 จัดให้มีชุดพนักงานไฟฟ้าที่มีความชำนาญด้านรถกระเช้า

3.2.5 จัดให้มียานพาหนะพร้อมในการปฏิบัติงานด้านงานไฟฟ้า

3.2.6 จัดให้มีอุปกรณ์ไฟฟ้าที่จำเป็นเพื่อความสะดวกเป็นการดำเนินงาน

3.2.7 จัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยประสานงานกับหน่วยงานอื่นเมื่อเกิดปัญหา

เกี่ยวกับไฟฟ้าในเขต อบต.

3.3 การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานงานระบบประปา

องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี ได้ดำเนินการจัดให้มีระบบประปาหมู่บ้าน โดยจัดให้บริการน้ำสำหรับอุปโภคและบริโภค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หมู่บ้านที่ยังไม่มีระบบประปาและหมู่บ้านที่มีระบบประปาเดิมอยู่แล้วแต่ยังไม่เพียงพอและใช้งานไม่ได้ ให้นำสะอาดใช้อย่างทั่วถึงและเพียงพอ ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรีได้จัดให้มีระบบประปาครอบคลุมเขตพื้นที่พัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี

องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี ได้จัดให้มีระบบประปาหมู่บ้าน เพื่อให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่พัฒนา ซึ่งมีศักยภาพการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

- 3.3.1 ก่อสร้างระบบประปาแบบผิวดินบ้านวังโพธิ์ หมู่ที่ 8 งบประมาณ 1,680,000
- 3.3.2 ก่อสร้างระบบประปาแบบบาดาลขนาด 10 ลบ.ม. บ้านหนองบัวหลวง หมู่ที่ 14 งบประมาณ 641,500 บาท
- 3.3.3 ปรับปรุงระบบประปาแบบผิวดินบ้านไชยบุรี หมู่ที่ 1 งบประมาณ 100,000 บาท
- 3.3.4 ปรับปรุงระบบประปาแบบผิวดินบ้านวังโพธิ์ หมู่ที่ 8 งบประมาณ 100,000 บาท
- 3.3.5 ปรับปรุงระบบประปาแบบบาดาลบ้านตาลปากน้ำ หมู่ที่ 11 งบประมาณ 100,000 บาท
- 3.3.6 ปรับปรุงระบบประปาแบบบาดาลบ้านวังโพธิ์ หมู่ที่ 12 งบประมาณ 100,000 บาท

ในช่วงปีงบประมาณ 2553 องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทุกด้านที่มีความจำเป็นต่อชีวิตประจำวันของประชาชน เมื่อมีจุดใดที่ชำรุดเสียหาย องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี ดำเนินการบำรุงซ่อมแซม ให้ใช้งานได้ดีอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เกิดความสะดวกสบายและปลอดภัยแก่ประชาชนที่ใช้บริการด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ในงานถนน งานไฟฟ้า และงานระบบประปา

สรุปได้ว่า โครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในพื้นที่ ในด้านการก่อสร้างและบำรุงรักษาเส้นทางคมนาคม ด้านการปรับปรุงและติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ ด้านการก่อสร้างและปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี

1. ที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี เป็นตำบลที่ตั้งอยู่ในแนวชายแดนไทยและลาว มีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่ติดริมฝั่งแม่น้ำโขงและแม่น้ำสงคราม มีเนื้อที่ติดแม่น้ำกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลตั้งอยู่หมู่ที่ 16 บ้านม่วงเหล่าหลวง ตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ห่างจากตัวอำเภอท่าอุเทน ประมาณ 18 กิโลเมตร และห่างจากตัวจังหวัด 42 กิโลเมตร

2. เนื้อที่

องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี มีเนื้อที่ประมาณ 45,700 ไร่ หรือประมาณ 76 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยพื้นที่ราบลุ่มริมน้ำโขง แม่น้ำสงคราม และพื้นที่ทำการเกษตรและพื้นที่อื่นๆ

3. ภูมิประเทศ

ทิศเหนือ ติดกับตำบลพนอม อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

ทิศใต้ ติดกับตำบลท่าจำปา อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

ทิศตะวันออก ติดกับริมฝั่งแม่น้ำโขงกั้นสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ทิศตะวันตก ติดกับตำบลนาคำ อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

ส่วนติดริมแม่น้ำโขง ที่ราบลุ่มและมีดอนเป็นบางแห่ง มีป่าไม้สลับพื้นที่นา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีแม่น้ำโขงไหลผ่านตลอด 4 หมู่บ้าน

ส่วนไม่ติดแม่น้ำโขง ประกอบด้วยหมู่บ้าน 12 หมู่บ้าน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าโปร่งอยู่ห่างจากริมแม่น้ำโขงประมาณ 8 กิโลเมตร พื้นที่รองลงมาเป็นดินทรายผสมลูกรัง บางแห่งเป็นเนินสลับที่ราบที่นา มีแหล่งน้ำหนองธรรมชาติอยู่ประปราย

4. สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศ ขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี แบ่งออกเป็น 3 ฤดู

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนพฤษภาคม ของทุกปี อุณหภูมิเฉลี่ย 25-35 องศาเซลเซียส สูงสุดวัดได้ประมาณ 40 องศาเซลเซียส

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนพฤษภาคม ถึง เดือนกันยายนของทุกปี สำหรับในเดือนมิถุนายน ของทุกปีจะเกิดปรากฏการณ์ฝนทิ้งช่วง และในเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม จะมีฝนตกชุกตลอดปี จนทำให้เกิดน้ำป่า หรือเรียกอีกอย่างว่า “น้ำแก่ง”

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคมเป็นต้นไป ถึง เดือนมกราคม ของปีถัดมา สภาพอากาศจะเริ่ม หนาวเย็นมากในเดือนธันวาคม – มกราคม โดยมากประชาชนจะก่อไฟผิง

5. จำนวนหมู่บ้าน

องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี มีเขตการบริหารอยู่ในพื้นที่ 16 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านเรียงลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวนหมู่บ้านจำนวนหัวหน้าครัวเรือนและจำนวนประชากร

ลำดับที่	หมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	จำนวนประชากร ทั้งหมด (คน)
1	ไชยบุรี	167	472
2	ตาลปากน้ำ	150	561
3	ไชยบุรี	80	312
4	นาหนองบก	88	314
5	หาดกวน	178	770
6	นาเพียง	262	718
7	ไชยบุรี	160	543
8	วังโพธิ์	101	381
9	แก้วปัดโป่ง	252	979
10	คอนคู	139	582
11	ตาลปากน้ำ	164	505
12	วังโพธิ์	140	569
13	หาดกวน	108	468
14	หนองบัวหลวง	90	375
15	แก้วปัดโป่ง	140	545
16	ม่วงเหล่าหลวง	82	313
รวม		2,301	8,407

หมู่บ้านทั้งหมดอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรีเต็มพื้นที่ทุกหมู่บ้าน
ภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี ไม่มีการปกครองท้องถิ่นอื่นอยู่เลย

6. ประชากร

มีประชากรทั้งสิ้น 8,431 คน เป็นชาย 4,234 คน หญิง 4,197 คน

7. สภาพทางธุรกิจ

7.1 อาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 90 ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยการทำนาปี และปลูกพืชสวนตามฤดูกาล เช่น ข้าวโพด พริก ถั่ว แตงโม นอกจากนี้บางส่วนยังยึดอาชีพเลี้ยงปลาในกระชังริมแม่น้ำโขง เพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์ส่งขายต่างจังหวัด หมู่บ้านใกล้เคียง ในนาม “ส้มปลาโค” รวมทั้งยึดอาชีพหัตถกรรมพื้นบ้านพอประปราย สำหรับแรงงานในวัยกลางคนจะเดินทางไปทำงานต่างถิ่น เช่น ในกรุงเทพฯ หรือเมืองเศรษฐกิจต่างๆ ของประเทศ รวมทั้งไปขายแรงงานต่างประเทศ เท่าที่ผ่านมา ประมาณร้อยละ 50 จะอยู่ในภูมิภาคเอเชีย รองลงมาคือแถวตะวันออกกลาง

7.2 การเกษตร

ประชาชนประกอบอาชีพกสิกรรม การปศุสัตว์ การประมงและป่าไม้ โดยจะปลูกข้าวเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาจะเป็นการปลูกพืชไร่ เช่น ยางพารา สำหรับพื้นที่ศิคริมโขงจะปลูกยาสูบ และข้าวโพด ตลอดแนว รวมทั้งพืชตระกูลถั่วต่างๆ

7.3 การปศุสัตว์

การปศุสัตว์ จะทำการเลี้ยงสัตว์แบบพื้นบ้าน รวมทั้งเลี้ยงโค กระบือ เป็นต้น

7.4 พืชเศรษฐกิจประจำตำบล

พืชเศรษฐกิจประจำตำบล คือ ข้าว รองลงมาเป็นยางพารา ข้าวโพด สับปะรด

7.5 หน่วยธุรกิจในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

7.5.1	โรงสีขนาดเล็ก ไม่เกิน 5 แรงม้า	11	แห่ง
7.5.2	กลุ่มอาชีพ	32	แห่ง
7.5.3	โรงงานน้ำแข็งและน้ำดื่ม	1	แห่ง
7.5.4	บริษัทประกอบกิจการรับเหมา	5	แห่ง

7.5.5 ร้านค้าขนาดเล็ก 69 แห่ง

7.5.6 ร้านซ่อมรถ 2 แห่ง

ประกอบธุรกิจส่วนใหญ่อยู่ในรูปการเป็นครัวเรือน เช่น การทำร้านค้าโดยอาศัยใต้ถุนบ้านเป็นสถานที่ตั้ง กระจายอยู่ในทุกหมู่บ้าน เฉลี่ยประมาณหมู่บ้านละ 3-5 ร้าน เป็นคนไทยเสียส่วนใหญ่ การค้าขายจะไม่เป็นการส่งออกนอกพื้นที่ บางครั้งจะมีพ่อค้ามารับหรือส่งสินค้าภายในเขตตำบล

8. สภาพทางสังคม

8.1 การศึกษา

ดำเนินการศึกษาตามนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 9 ปี ส่วนมากจะอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แยกได้ดังนี้

8.1.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 4 แห่ง คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไชยบุรี มีเด็กเล็ก 51 คน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านวังโพธิ์ มีเด็กเล็ก 100 คน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคอนดู่ มีเด็กเล็ก 32 คน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านแก้วปัดโป่ง มีเด็กเล็กประมาณ 50 คน มีเป้าหมายเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมแก่เด็ก

8.1.2 โรงเรียนระดับอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียนชุมชนบ้านไชยบุรี โรงเรียนบ้านตาลปากน้ำ โรงเรียนบ้านวังโพธิ์ โรงเรียนบ้านหาดกวน โรงเรียนบ้านแก้วปัดโป่ง โรงเรียนบ้านนาเพียง โรงเรียนบ้านนาหนองบก และโรงเรียนบ้านคอนดู่ สำหรับโรงเรียนบ้านหาดกวน และโรงเรียนบ้านแก้วปัดโป่ง ได้ขยายเป็นโรงเรียนขยายโอกาส ที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

8.1.3 โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 1 แห่ง คือ โรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม มีพื้นที่บริการกว่า 3 ตำบล และห้องสมุดตำบล 1 แห่ง

นอกจากจะเรียนในสถาบันการศึกษาในภาคบังคับแล้ว นักเรียนที่ไม่มีโอกาสศึกษาบางส่วนยังนิยมศึกษาในระบบการเรียนแบบผู้ใหญ่ เช่น กศน. หรือการพัฒนาอาชีพด้านต่างๆ จากส่วนราชการและองค์กรเอกชนด้วย

9. สถาบันองค์กรทางศาสนาและวัฒนธรรม

กว่าร้อยละ 98 ของประชากรรวมทั้งตำบล นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาคือ ศาสนาคริสต์และอื่นๆ ชาวตำบลไชยบุรีประกอบด้วย ชนเผ่าญ้อเป็นหลัก เผ่ากะเลิง เผ่าลาว ใต้บางส่วน

10. แหล่งสถาบันและวัฒนธรรม

10.1	สภาวัฒนธรรมประจำตำบล	1	แห่ง
10.2	วัด	15	แห่ง
10.3	สำนักสงฆ์	1	แห่ง
10.4	โบสถ์คริสต์	-	แห่ง
10.5	โบราณสถาน	1	แห่ง คือ พระธาตุไชยบุรี

11. ขนบธรรมเนียมประเพณี

ตำบลไชยบุรี มีประเพณีฮีตสิบสองครองสิบสี่ มีประเพณีตลอดปี เช่น การทำบุญประเพณีประจำเดือนต่างๆ อาทิ บุญเดือน 4 เทศกาลสงกรานต์ บุญมหาชาติ บุญกองข้าว (บุญข้าวเปลือก) หลังฤดูเก็บเกี่ยว และที่สำคัญมีประเพณีบุญเดือนหก คือ บุญบั้งไฟไชยบุรี ซึ่งจะจัดงานในเดือนหกของทุกๆ ปี และมีการประกวดการแข่งขันบั้งไฟจากหมู่บ้านต่างๆ ซึ่งสร้างชื่อเสียงให้ชาวไชยบุรีมาโดยตลอด

12. การสาธารณสุข

การสาธารณสุข ประกอบด้วยบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน โดยเครือข่าย อสม. และสถานีอนามัยประจำตำบล 3 แห่ง คือ

12.1 สถานีอนามัยไชยบุรี ให้บริการทั่วไป ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านไชยบุรี ตำบลไชยบุรี

12.2 สถานีอนามัยหาดกวน ให้บริการทั่วไป ตั้งอยู่หมู่ที่ 13 บ้านหาดกวน ตำบลไชยบุรี

12.3 สถานีอนามัยแก้วปัดโป่ง ให้บริการทั่วไป ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 15 บ้านแก้วปัดโป่ง ตำบลไชยบุรี

การให้บริการจะแบ่งกระจายตามสภาพของหมู่บ้าน ตามความหนาแน่นและประชากร การสาธารณสุข องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี จะร่วมทำกิจกรรมด้านนี้ร่วมกับสถานีอนามัย องค์การชุมชนต่างๆ ในการร่วมกำจัดโรคไข้เลือดออก โดยเฉพาะการพ่นหมอกควันและแจกจ่ายทรายอะเบท ในพื้นที่ รวมทั้งร่วมรณรงค์ด้านต่างๆ ภายใต้พระราชบัญญัติสาธารณสุข ปี 2535 อีกด้วย

นอกจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐบาลแล้ว ยังมีสถานพยาบาลเอกชนในรูปแบบคลินิก อีก 2 แห่ง

13. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ประกอบด้วยสถานีตำรวจชุมชน 1 แห่ง และกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 237 จำนวน 1 แห่ง ให้บริการและออกตรวจรักษาความสงบต่างๆ ในเขตตำบลไชยบุรี รวมทั้งศูนย์อำนวยการ อปพร. 1 แห่ง

14. การบริการพื้นฐาน

14.1 การคมนาคม

เส้นทางคมนาคมสายหลัก 1 สาย เป็นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 212 สายอำเภอท่าอุเทน – นครพนม ใช้เป็นเส้นทางหลักสัญจรไปมาติดต่อเขตจังหวัดและอำเภอใกล้เคียง นอกจากนี้ยังมีเส้นทางใหญ่เชื่อมระหว่างหมู่บ้านอีก 3 สาย คือ สายบ้านตาลปากน้ำ – บ้านแก้วปิดโป่ง สายบ้านนาเพียง – บ้านหาดกวน และบ้านไชยบุรี – บ้านนาหนองบก การคมนาคมภายในตำบลมีความสะดวกพอสมควร แต่บางสายกำลังพัฒนาจากทางลูกรังเป็นคอนกรีตและลาดยางต่อไปในอนาคต

14.2 การโทรคมนาคม

การโทรคมนาคม มีไปรษณีย์เอกชนประจำตำบล 1 แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านไชยบุรี ตำบลไชยบุรี ให้บริการไปรษณีย์ทั่วไป การโทรศัพท์ประชาชนประมาณ ร้อยละ 50 ยังใช้บริการโทรศัพท์สาธารณะและโทรศัพท์เคลื่อนที่ เพราะส่วนมากยังไม่มีคู่สายการให้บริการทั่วถึง โดยอาศัยเครือข่ายจากโทรศัพท์สาธารณะอีก ร้อยละ 50 ได้มีเครือข่ายชุมสายโทรศัพท์ (โทรศัพท์บ้าน) ใช้แล้ว ในสภาพภาคหน้าคาดว่าจะประสานขอติดตั้งโทรศัพท์ประจำหมู่บ้านจนครบทุกหมู่บ้าน

15. การไฟฟ้า

ทุกหมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ครบทุกหมู่บ้าน แต่มีบางครัวเรือนจากทั้ง 16 หมู่บ้านที่ขยายครอบครัวยุคใหม่มีปัญหาการใช้ไฟฟ้า เนื่องจากการติดตั้งไม่คุ้มทุนและไม่ทั่วถึงรวมทั้งห่างไกลชุมชนหรือใกล้สายไฟฟ้าแรงสูง อนาคตองค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรีจะขยายและให้บริการไฟฟ้าให้ทั่วถึง

นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรียังให้บริการไฟฟ้าถนนสาธารณะทุกหมู่บ้าน เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและอื่นๆ แก่ประชาชน

16. แหล่งน้ำธรรมชาติและอื่นๆ

ในเขตตำบลไชยบุรี มีแหล่งน้ำอยู่หลายแห่ง ส่วนใหญ่จะเป็นแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น เช่น สระ หนอง ลำห้วย กว่า 11 สาย รวมทั้งชลประทาน 1 แห่ง ฝายน้ำล้น 4 แห่ง บ่อโยก 14 แห่ง บ่อน้ำตื้น 17 แห่ง ระบบประปาหมู่บ้าน 15 แห่ง

17. ข้อมูลอื่นๆ

17.1 ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ ป่าไม้ รองลงมาเป็นน้ำบาดาลที่ให้ประโยชน์แก่ราษฎรทุกหมู่บ้าน หินกรวดทรายริมแม่น้ำโขง แม่น้ำสงคราม

17.2 มวลชนจัดตั้ง

17.2.1	อาสาพัฒนาชุมชน	30	คน
17.2.2	ปราชญ์ชาวบ้าน	30	คน
17.2.3	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน 3 รุ่น	61	คน
17.2.4	กลุ่มอาชีพต่างๆ	57	กลุ่ม
17.2.5	อาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐานประจำหมู่บ้าน	169	คน

17.3 ศักยภาพการค้าขายตามแนวชายแดน

องค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี อยู่ตรงข้ามสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งมีน้ำโขงเป็นที่กั้นพรมแดน ระยะห่างทั้งสองฝั่งประมาณ 1,500 เมตร ประชาชนส่วนใหญ่แลกเปลี่ยนสินค้า เช่น ของป่า เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ ผ่านทางจุดผ่านแดนทำอุเทน รวมทั้งส่วนหนึ่งได้แลกเปลี่ยนระหว่างพรมแดน

18. ศักยภาพในตำบล

18.1 ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรีด้านการบริหาร

18.1.1 จำนวนบุคลากร

1) สำนักงานปลัด	จำนวน 4 คน
2) ส่วนโยธา	จำนวน 2 คน
3) ส่วนการคลัง	จำนวน 2 คน
4) พนักงานจ้าง อบต.	จำนวน 22 คน

5) ลูกจ้างประจำ (ถ่ายโอนกรมชลฯ) จำนวน 1 คน

18.1.2 ระดับการศึกษาของพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้าง

1) ระดับปริญญาตรี	จำนวน	14	คน
2) ระดับ ปวส.	จำนวน	10	คน
3) ระดับ ปวช.	จำนวน	1	คน
4) ระดับ ม. 6 หรือต่ำกว่า	จำนวน	6	คน

18.1.3 สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 32 คน

1) ระดับปริญญาตรี	จำนวน	1	คน
2) ระดับ ปวส.	จำนวน	1	คน
3) ระดับมัธยม (ม.1 – ม.6)	จำนวน	12	คน
4) ระดับต่ำกว่ามัธยม	จำนวน	18	คน

18.2 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ปี 2553 ข้อมูล ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2552

- 31 มีนาคม 2553

18.2.1 รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง จำนวน 231,628.39

บาท

18.2.2 เงินอุดหนุนจากรัฐบาล จำนวน 11,056,903 บาท

18.2.3 รายได้ที่รัฐบาลจัดสรรให้ จำนวน 5,300,148.01 บาท

18.3 รายได้จริงขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรบุรี ปี 2552

18.3.1 ภาษีอากร จำนวน 59,040.51 บาท

18.3.2 ค่าธรรมเนียมค่าปรับและใบอนุญาต จำนวน 187,015 บาท

18.3.3 รายได้จากทรัพย์สิน จำนวน 45,575.07 บาท

18.3.4 รายได้จากสาธารณูปโภคและพาณิชย์ จำนวน 211,778 บาท

18.3.5 รายได้เบ็ดเตล็ด จำนวน 25,736.38 บาท

18.3.6 ภาษีจัดสรร จำนวน 9,697,943.48 บาท

18.3.7 เงินอุดหนุนทั่วไป จำนวน 12,017,834.42 บาท

18.3.8 เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จำนวน 2,798,079.62 บาท

รวมเงินรายรับทั้งสิ้น จำนวน 25,043,002.48 บาท

18.4 สักยภาพด้านเครื่องมือ เครื่องใช้สำนักงาน

18.4.1 อาคารปฏิบัติการ	2	หลัง
18.4.2 ครุภัณฑ์สำนักงาน (คอมพิวเตอร์)	16	เครื่อง
18.4.3 เครื่องถ่ายเอกสาร	2	เครื่อง
18.4.4 ครุภัณฑ์อื่นๆ รวมกว่า	100	รายการ
18.4.5 รถยนต์ส่วนบุคคล	1	คัน
18.4.6 รถดับเพลิง	1	คัน
18.4.7 รถกระบะ	1	คัน
18.4.8 รถขยะ	1	คัน
18.4.9 รถ อปพร.	1	คัน
18.4.10 หอกระจายข่าว (ระบบไร้สาย)	1	ระบบ
18.4.11 ระบบวิทยุสื่อสาร	1	แม่ข่าย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องการดำเนินงานด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

สหัสชัย เรียงรุ่งโรจน์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่องานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีบางกะดีและบ้านปทุม จังหวัดปทุมธานี พบว่า ประชาชนมีความเห็นด้วยต่องานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปทุมในระดับดี ปัจจัยด้านบุคลิกของประชาชน ได้แก่ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกันมีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่องานพัฒนางานโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลบางกะดีแตกต่างกัน ส่วนระดับการศึกษา และอาชีพต่างกันมีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่องานการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปทุม แตกต่างกัน นอกจากนี้องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความพร้อมด้านวิศวกรรมแตกต่างกันทำให้ประชาชนมีความเห็นต่องานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน

ปราณี ทองจันทร์ (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลยางเนิ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง เพราะการเข้ามามีส่วนร่วมนั้น ผู้นำชุมชนจะเป็นตัวแทนภาคประชาชนร่วมเสนอความต้องการและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ประกอบกับองค์การเทศบาลยังเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ ได้มีบทบาทในการกำหนดขั้นตอนการทำงานร่วมตรวจสอบการดำเนินงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ผ่านตัวแทนประชาชนหมู่บ้าน จึงทำให้แนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนานั้น ประชาชนมีความต้องการให้สมาชิกสภาเทศบาลมีความสามัคคีและจริงใจต่อการพัฒนา และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและเสนอแนวทางการดำเนินการ เพื่อให้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบบริการพื้นฐานตรงกับความต้องการของประชาชน และเกิดประโยชน์สูงสุด

อำนวยการ ทงไบน้อย (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมษะระเซ่ใหญ่ ถึงอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เพราะปัญหาประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน ก็คือความแตกต่างพื้นฐานบุคคล ตามศักยภาพทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม มีความต้องการแตกต่างกัน โดยพื้นฐาน แนวทางการแก้ปัญหาทำได้โดย

- 1) พัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น
- 2) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องยึดประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ
- 3) การดำเนินการตามนโยบายของรัฐในการพัฒนาท้องถิ่น
- 4) การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

สุภรณ์ ราหณี (2551 : บทคัดย่อ) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยวน้อย อำเภอเกาะยว จังหวัดพังงา พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการให้บริการ โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยวน้อย ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ งานถนน งานสะพาน และงานระบบประปา โดยเห็นว่าการให้บริการ อยู่ในระดับมาก และการให้บริการประชาชนต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนเป็นส่วนใหญ่ และต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

การให้บริการที่จัดให้นั้นจะต้องให้แก่ผู้ที่มาใช้บริการทุกคนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ปฏิบัติได้ง่าย สะดวกสบายและประหยัด

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สรุปผลการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน และกรณีเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าแตกต่างกันบางกรณี และไม่แตกต่างกันในบางกรณี

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY